

REPUBLIKA

Czy dolar będzie ustabilizowany?

Roosevelt przedsięwzięmie energiczne środki przeciw spekulacji walutowej.

Przemysł amerykański pod kontrolą rządu.

Waszyngton, 29 lipca. (PAT). Prezydent Roosevelt wyjechał na wypoczynek do swej rezydencji w Hyde Parku w stanie nowojorskim. Prezydentowi towarzyszy kilku najbliższych jego współpracowników.

Waszyngton, 29 lipca. (PAT). Dwoma zasadniczymi punktami nowego kodeksu pracy prezydenta Roosevelta jest 1) zasada, iż nienarusza on w niczym istniejących umów pracy, chyba, że zostały one zerwane za zgodą obopólną, 2) płace, przewyższające przewidziane minimum, nie powinny być redukowane w sposób, któryby był sprzeczny z jedną z podstawowych zasad nowego kodeksu, a mianowicie redukcją godzin pracy.

Nowy Jork, 29 lipca. (PAT). Czołowy amerykański publicysta Walter Lipman w następujący sposób strzezcza w „New York Herald Tribune“ ostatnie wypadki na tle reform Roosevelta.

Roosevelt — pisze Lipman — zrozumiał, że gospodarstwo amerykańskie uległo paraliżowi i że metodami indywidualistycznego kapitalizmu uleczyć go przedko niepodobna.

Potrzeba było opracować daleko rozprężeni i demoralizacji życia gospodarczego. Roosevelt dalej rozumiał, że programu takiego nie da się przeprowadzić zwykłymi politycznymi i ustawowymi środkami, dlatego zażądał pełnomocnictw od kongresu i zastosował je przedewszystkiem do zagadnień budżetowych.

Zbalansowany budżet mógł przeciąć owe węzły, które utrzymywały cenę amerykańską na poziomie światowej ceny złota i otrzymał niemal absolutną władzę ustabilizowania dolara na podstawie cen towarów.

Decyzja ta miała wielki wpływ psychologiczny na masy i spowodowała niemal natychmiastową wyżkę cen towarów i papierów wartościowych. Ta wyżka podniosła siłę nabywczą dolara do siebie okazało wkrótce w zwiększonym zapotrzebowaniu.

Widoczne było odrazu, że taka wyżka spekulacyjna spoczywała na niepewnej podstawie i groziła niebezpieczeństwem szybszego wzrostu produkcji, niż

Powrót premiera Jędrzejewicza.

Warszawa, 29 lipca. Wczoraj powrócił do Warszawy z łopu p. premier Jędrzejewicz i w dniu następnym objął urzędowanie.

Paryż, 29 lipca. (PAT). Najbogatszym człowiekiem państwa Zjednoczonych jest obecnie Andrew Mellon, były sekretarz skarbu, którego fortuna wynosi 2.492 miliony dolarów, a roczny dochód — 60 milionów dolarów.

na to pozwalały podwyższone ceny. — Dlatego okazało się potrzebne przygotować skomplikowaną maszynę Farm Bill, National Industrial Recovery Act i wreszcie program robót publicznych. Środki te mają kontrolować podaż i popyt ograniczając w miarę potrzeby podaż i zwiększając, o ile to możliwe efektywny popyt.

Dzisiaj Stany Zjednoczone znajdują się w stadium próbowania skuteczności tych ciekawych i skomplikowanych metod. Jednocześnie Ameryka musi się przygotowywać do następnego kroku, do opanowania spekulacji wynikłej na tle porzucenia parytetu złota, która znalazła w deprecjacji dolara.

Jest jasne, że jeśli spekulacyjna wyż-

ka cen posunie się zbyt daleko wyprzedzając odrodzenie siły nabywczej Ameryka stanie wobec alternatywy wyboru między zupełnym zanikiem spekulacji (co spowodzi ponowną gospodarczą depresję) a zezwoleniem na taki rozwój spekulacji, że niemożliwe będzie ją opanować. Nie znaczy to, że rząd może lub powinien stabilizować obecnie dolara w stosunku do innych dewiz lub w stosunku do złota.

Znaczy to raczej, że nadeszła pora, w której rząd może zawiadomić zagranicę, iż może i ma odwagę kontrolować wartość dolara. Dokonać tego można różnymi sposobami. Najważniejszym jest uczynić coś takiego, co jasno wykaże światu, że wartość dolara nie za-

leży od spekulacji, ale od woli rządu.

Ponieważ bezpośredni niebezpieczeństwo polega na tem, że spekulacja może zwrócić się w przeciwnym kierunku i pchnąć dolara jesienią ku wyższym, wywołując tem konieczność przedsięwzięcia drastycznych środków, by go z tych wyżyn ściągnąć — potrzebne być może oznaczenie poziomu, ponad który dolarowi nie pozwoli się zwiększać.

W tym celu okazać się może potrzebne upoważnienie Federal Reserve Bank do kupowania, ale nie sprzedawania złota po jego obecnej dolarowej cenie. Ograniczyłoby to deprecjację do minimum 30 proc., nie wiążąc równocześnie rządu żadnym maximum.

Radek posłem sowieckim w Polsce?

Sensacyjna wiadomość pisma szwajcarskiego.

BERN, 29 lipca.

„Neue Züricher Zeitung“ omawia przejawy polsko-sowieckiego zbliżenia, a specjalnie zajmuje się sprawą pobytu w Polsce redaktora „Izwestij“, Konrada Radka. Omawiając tę sprawę, „Neue Züricher Zeitung“ pisze:

„Radka przyjęto w Polsce nie jak dziennikarza, ale jakby jakiegoś wybitnego polityka zagranicznego.

Dało to asumpt warszawskim sferom politycznym do przypuszczeń, że Radek będzie następcą posła Antonowa Owsijenki.

Porozumienie Polski z Sowiecami nie jest bowiem zasługą Owsijenki, ale Patka w Moskwie. Polska jest jeszcze przed wojennym, bliskim przyjacielem obecnych sowieckich dostojników. Radek

znal się blisko z polskimi rewolucjonistami, którzy, jak wiadomo, żyli przed wojną w Krakowie.

Ojciec obecnego min. Becka żył z Radkiem bardzo serdecznie. Wskazuje to wszystko, że mianowanie Radka posłem w Warszawie nie jest wykluczone“.

Wiadomość powyższą podajemy z obowiązku dziennikarskiego.

Węgry pod wpływami Mussoliniego

Echa wizyty Goembesa w Rzymie. — Czy mowa była o rewizji traktatów?

Rzym, 29 lipca. (PAT.)

Premier węgierski Goemboes, który zakończył swe rozmowy z Mussolinim i innymi decydującymi czynnikami polityki włoskiej, wyjechał z Rzymu do Budapesztu.

Budapeszt, 29 lipca. (PAT.)

„Pester Lloyd“ w korespondencji z Rzymu twierdzi, że pomimo intryg zewnętrznych stosunki włosko-węgierskie zostały pogłębione, co posiada duże znaczenie ze względu na to, iż, zdaniem dziennika, ośrodek dyplomacji kontynentalnej przeniósł się z Paryża do Rzymu.

Mussoliniego należy uważać za przyjaciela pośrednika między Węgrami a kontrahentami paktu czterech.

Pobyt Goemboesa w Rzymie ma znaczenie decydujące dla przyszłej polityki węgierskiej. W celu omówienia technicznych szczegółów stosunków gospodarczych węgiersko-włoskich w przyszłym tygodniu uda się do Rzymu węgierski minister handlu.

Paryż, 29 lipca. (PAT.)

Premier węgierski, Goemboes, udzielił współpracownikowi „Matin'a“ w Rzymie wywiadu na temat swoich rozmów z Mussolinim.

Z wywiadu tego wynika, iż celem rozmów między Goemboesem a Mussolinim było uzgodnienie poglądów na obecną sytuację polityczną w Europie. Uzgodnienie poglądów między Mussolinim a Goemboesem zostało całkowicie dokonane.

Węgry zdecydowane są, według słów premiera Goemboesa, prowadzić politykę pokojową, z zapewnieniem sąsiadom pełni ich praw, żądając jednak, aby również prawa Węgieł były przez sąsiadów szanowane.

W dniach najbliższych udaje się do Rzymu węgierski minister handlu, który przeprowadzi na miejscu rokowania w sprawie uregulowania stosunków włosko-węgierskich, zwłaszcza w dziedzinie handlu i wzajemnej wymiany towarów.

Paryż, 29 lipca. (PAT.)

„Ere Nouvelle“ przypuszcza, iż żadne porozumienie w sprawie rewizji traktatów nie mogą mieć miejsca poza państwami zainteresowanymi tą kwestją.

Domaga się tego, zdaniem „L'Ere Nouvelle“ duch paktu czterech. Pismo zapytuje, czy rozmowy Goemboesa z Mussolinim odpowiadały tym warunkom.

Gwałtowna burza nad Pragę.

Kobieta zabita na ulicy.

Praga, 29 lipca.

(PAT) Dzisiaj wieczór przeszła nad Pragę gwałtowna burza, połączona z wichrem o niezwyklej sile.

Pod naporem wichury kopuła wieży św. Tomasza w dzielnicy starej Pragi zachwiała się tak poważnie, iż straż o-

gniewna musiała przedsięwziąć wszelkie środki ostrożności, aby uratować kopułę przed powaleniem się na ulicę.

Wywrócone przez wicher drzewo tak ciężko poraniło przechodzącą przez ulicę kobietę, iż ta w godzinę po odwiezieniu do szpitala zmarła.

Akcja Hitlera przeciw komunistom

Wczoraj w dalszym ciągu odbywały się masowe aresztowania działaczy komunistycznych, — Amnestja dla przestępstw niepolitycznych

Watykan nie uznał hitlerowców.

Berlin, 29 lipca.

(PAT). Akcja policyjna przeciw elementom marksistowskim osiągnęła swój punkt kulminacyjny.

W Hamburgu aresztowano około 100 osób, we Wrocławiu kilkadziesiąt osób, w Stadhagen aresztowano 23 osoby, w Lipsku policja wypadła na trop zreformowanej organizacji komunistycznej w południe na ulicach Berlina, NIEZNANI SPRAWCY OSTRZELIWALI POLICJĘ.

W różnych miejscowościach aresztowano wiele osób, należących do zorganizowanych grup komunistycznych, przywódców komunistycznych i łączników partyjnych, utrzymujących stały kontakt między większymi grupami miejskimi i prowincją.

Berlin, 29 lipca.

(PAT). Premier pruski Goering, wystosował do ministra sprawiedliwości pismo, w którym przekazuje mu pełnomocnictwa odnośnie stosowania prawa łaski w przestępstwach, z dziedziny fiskalno-gospodarczej jak również w przestępstwach, popełnionych na tle ciężkiej sytuacji gospodarczej lub nędzy, popełnione przed dnem 1 maja r. b. Wszystkie takie przestępstwa będą umorzono.

Jest to realizacja zapowiadanej w d. 22 lipca amnestji.

Berlin, 29 lipca.

(PAT). Biuro Wolffa ogłasza replikę na interpretację konkordatu, zawartego między Watykanem a Rzeszą niemiecką, zamieszczoną w numerach „Osservatore Romano“ z 26 i 27 b. m.

Między interpretacją niemiecką a rzymską istnieją wyraźne rozbieżności i sprzeczności.

Chodzi głównie o punkty, dotyczące traktowania kleru przez narodowych socjalistów, jak również o kwestję znaczenia konkordatu w odniesieniu do partii narodowo-socjalistycznej.

Biuro Wolffa w swej replice konkluduje, iż Watykan zawarł konkordat z prezydentem Hindenburgiem, który jest całkowicie pod wpływami narodowych socjalistów, a więc jest wyrazicielem ich opinii w polityce zewnętrznej.

Zawarcie konkordatu, według brzmienia repliki biura Wolffa, jest bezsprzecznie uznaniem narodowych socjalistów przez Watykan.

Artysta malarz Pilichowski zmarł w Londynie.

Londyn, 29 lipca.

(PAT). Wczoraj zmarł w Londynie po dłuższej chorobie znany malarz polsko-żydowski Leopold Pilichowski.

Urodzony w Łodzi, Pilichowski od czasu wojny mieszkał stale w Londynie stał on na czele Federacji Żydów Polskich w Anglii, której był organizatorem. Pilichowski był gorącym patriotą polskim i sprawie polskiej oddawał niemałe usługi.

Jako malarz znany był ze swych doskonałych portretów, malował również sceny z życia robotników w Łodzi. — Wielki powodzeniem cieszył się jego obraz przedstawiający poświęcenie kamienia węgielnego pod budowę Uniwersytetu Hebrajskiego w Jerozolimie.

Dzienniki angielskie poświęcają zmarłemu malarzowi polskiemu serdeczne wspomnienia, podkreślając także jego zasługi społeczne.

Berlin, 29 lipca.

(PAT). W procesie o zabójstwo „stahlhelmowca“ w Harburgu — jednego z oskarżonych skazano na karę śmierci, drugiego na 9 lat więzienia.

Berlin, 29 lipca.

(PAT) W czasie manifestacji, odbywającej się w Stutgarcie niemieckiego zlotu gimnastycznego przywódca związku Niemców zagranicznych dr. Steinacher wygłosił przemówienie, w którym oświadczył m. in.: „Między 18-cie państw europejskich podzielono Niemców. Nie u-

znajemy tych granic państwowych, jako granic pokojowych. Dla nas istnieje tylko niemieckie państwo narodowe. — Protestujemy przeciwko fałszywej formie państwa narodowego, jaka narzucona nam została w traktatach paryskich. Dążymy do Europy, opartej na honorze i suwerenności narodów. Miarodajnymi dla nas w tej sprawie są idee, jakim wódz nasz i kanclerz dał wyraz w swojej mowie o polityce zagranicznej, wygłoszonej w Reichstagu.

Minister spraw zagranicznych Neu-

Zamach na prawa wychodźców polskich w Niemczech Interwencja konsula polskiego

Lipsk (PAT), 29 lipca.

O nowym zamachu na prawa wychodźstwa polskiego w Niemczech donoszą z Merseburga, Deutzen i Lebau w Saksonji, gdzie władze administracyjne, opierając się na postanowieniach paragrafu 1-go rozporządzenia o ochronie narodu i państwa zakazały miejscowym filjom Związku Emigrantów Polskich, naczelnej sądownie zarejestrowanej or-

ganizacji polskiego wychodźstwa w Niemczech, odbywania wszelkich zebrań.

W stosunku do filji w Lebau np. udzielanie pozwoleń uzależniono od prowadzenia obrad w języku niemieckim.

Wypadki te wywołały wśród całej Polonii zrozumięte oburzenie.

Jak się dowiadujemy, konsul polski interwenjował w tej sprawie w saskim ministerstwie spraw zagranicznych.

Tajne organizacje hitlerowskie w Czechach wykryte przez policję.

Morawska Ostrawa, 29 lipca.

(PAT) W Mikulowie na południowych Morawach wykryte zostały tajne organizacje hackenkreuzlerowskie „Gothia“ i „Cimbria“ których członkowie, przeważnie studenci, obywatele czeskosłowaccy i austriaccy, rozwijali, ożywioną działalność wywrotową, zarówno na Morawach, jak w sąsiedniej Austrii.

Władze czeskosłowackie aresztowały kilkadziesiąt osób i przeprowadziły

szereg rewizyj, które dały wiele materiału obciążającego.

Znaleziono wielkie ilości antypaństwowych druków, rozległą korespondencję oraz spis członków. Stwierdzono, iż wstępujący do wymienionych organizacji składali uroczyste ślubowanie na skrzyżowane szable, ostionięte barwami wielkoniemieckimi. Prasa czeska zapowiada dalsze aresztowania.

Niemieckie samoloty nad Austrią znowu rozrzucają ulotki hitlerowskie.

Wiedeń, 29 lipca.

(PAT). Dzisiaj w godzinach przedpołudniowych nad Salzburgiem ukazały się cztery samoloty niemieckie, a nastę-

nie jeszcze trzy samoloty, z których zrzucono odezwy, nawołujące do strajku podatkowego.

Skład broni wykryto w Warszawie w mieszkaniu inżyniera belgijskiego.

Warszawa, 29 lipca.

Warszawskie władze bezpieczeństwa wykryły olbrzymią aferę przemytu broni i nielegalnego składu amunicji, który mieścił się w śródmieściu w Al. Jerozolimskich Nr. 26 w mieszkaniu inż. Pawła de Maena obywatela belgijskiego.

W piwnicy mieszkania znaleziono kilkanaście skrzyń z karabinami, pistoletami, olbrzymie ilości prochu i naboików. Wszystkie znalezione materiały przywieziono do instytutu pirrotechnicznego. Rewizja przeprowadzona w mieszkaniu dała w wyniku bardzo wiele materiału

obciążającego w postaci notatek korespondencji i rachunków. Z polecenia tegoż śledczego inżynier został osadzony w więzieniu.

W toku dalszego dochodzenia ustalono, iż inż. de Maen zabronił katedry rycnie dozorcę domu pokazywanie notatki swego mieszkania. Dozorca polecone mówić, że piwnica ta jest nieużywana, zamknięta i że klucze od niej zginęły.

Inż. de Maen urządził niejednoznacznie w swoim mieszkaniu wielkie przyjęcia, w których brało udział wiele osób znanych w sferach towarzyskich Warszawy. Inżynier wyjeżdżał często zagranicę, rzekomo w celach handlowych.

Jak ustaliło wstępne śledztwo, inż. de Maen sprowadzał nielegalnie broń z zagranicy i sprzedawał ją w Polsce. Wobec tego dżę poszukują obecnie nabywców tej broni. Inż. de Maen będzie pociągnięty do odpowiedzialności za przemyt i nielegalny handel bronią. Afera zatacza do szerokie kęgi, gdyż przemytnik posiadał wielu współników i agentów w wszystkich większych miastach Polski.

Śledztwo przekazane będzie jednemu z sędziów do spraw wyjątkowego śledztwa.

Syndykaliści hiszpańscy skazani na kary ciężkiego więzienia za ogłoszenie republiki w miejscowości Farrasa.

Barcelona, 29 lipca.

(PAT). Po 16-godzinnych naradach sąd wojskowy ogłosił wyrok przeciwko 42 syndykalistom, którzy w lutym r. ub. ogłosili republikę w miejscowości

Farrasa.

Trzech oskarżonych skazano po 20 lat więzienia, 19 po 12 lat więzienia i 5 po 6 lat więzienia.

70-letni starzec — podpalaczem

Po wzniesieniu pożaru usiłował zabić żonę sąsiada

Sokółka, 29 lipca.

We wsi Suchfienicze, gm. Odelsk. wybuchł pożar.

Pastwa płomieni padły 3 domy i 4 stodoły. Straty obliczone są na sumę zł. 6.500. Pożar powstał wskutek pod-

palenia przez Pawła Tura, lat 70, mieszkańca tejże wsi, który tejże samej nocy usiłował również zabić żonę Mikołaja Horosza — Anastazję.

Tur po podpaleniu budynków, zbiegł w niewiadomym kierunku.

Dolfuss czy Hitler?..

Helmut Brückner, nadprezydent reencji śląskiej, w mowie do robotników wygłoszonej we Wrocławiu, wyraził się o faszyzmie tak:

„Faszyści twierdzą, że faszyzm nie jest artykułem na eksport, narodowi socjaliści zaś mówią: socjalizm Adolfa Hitlera będzie artykułem eksportowym“.

W okresie wojny celnej, zatamowania ruchu ludzi i rzeczy, zdużenia eksportu swobodnego z kraju do kraju, eksport takiego artykułu jak faszyzm jest jedynym jeszcze rodzajem handlu, jaki się opłaca temu, co doń dopłaca, t. j. eksporterowi.

Na to właśnie liczy Hitler, finansując ruch narodowo - socjalistyczny w Austrii i wysyłając do ojczyzny Dolfusa komiwojażerów swoich z próbkami towaru anszluszowego.

W Austrii bronią się jak mogą przed importem hitlerowskim. Bronią się w sposób metternichowski: piętnując jako barbarzyńców narodowych socjalistów, chwytają jednocześnie za gardło własnej lewicy wszystkich odcieni, aby ich wypadkiem włoski sąsiad nie posadził o liberalizm, demokrację lub parlamentarizm, choroby brzydkie, niemodne, nierasowe.

Kancelarz Dolfuss, któryby chciał dołączyć do wszystkich, i Italii — protektora, i Francji — kredytora, i Węgrom — zainicjowanego, rozwiązał nietylko Związek socjalistyczny ale i Związek Wolnej Myśli. Tam gdzie Hitler stawia od razu sto kroków, Dolfuss zadowala się dwoma. Hitler ma swoje szafki, Dolfuss — swoje Heimwehry.

Heimwehra, formacje złożone z mieszczanstwa i chłopstwa, finansowana przez ciężki przemysł austriacki (jak szturmówki Hitlera na początku), przetrwała częściowo na żołąd państwowy i została zaliczona do kadrów t. zw. policji pomocniczej, tak samo jak w Niemczech — do szturmówek. Dolfus i jego prasa propagandowa pomaga rządowi czynnie w odpięciu ataków hitlerowskich. Wszystko to hasłem utrzymania niezależności Austrii od Niemiec.

Tymczasem w organie prasowym Heimwehry wiedeńskiej, w „Morgenblatt“ znalazły sobie miejsce hasła, programy, różniące się od hitlerowskich o tyle tylko, o ile różni się — powiedzmy — zwykła kapusta od karczki włoskiej.

„Morgenblatt“ pisze więc: Heimwehra, która była i jest podmiotem walki z narodowym socjalizmem, nie walczy bynajmniej o zapew-

nienie spokoju troglodytom parlamentarnym. Nie w obronie przeżytej demokracji padają pod kulami wrogów nasi koledzy. Podjęliśmy walkę o odrodzenie naszego kraju pod znakiem faszyzmu...“

„Skoro sejm dolno - austriacki postanowił unieważnić mandaty posłów narodowo socjalistycznych, musimy się mocno zastrzec przeciw temu, by w ten sposób została stworzona większość socjalistyczna. Musimy dbać o to, by walka z Nazi nie zwyrodniała i nie przemieniła się w akcję ratunkową dla zbanrutowanego systemu rządzenia. Zapoznaje ducha naszej epoki, kto głosi dzisiaj hasła „republiky demokratycznej“.

„Konstytucja i partje polityczne przeżyły się! Niech żyje Austrija i naród austriacki! Żądamy unieważnienia mandatów komunistycznych i socjalistycznych i zastąpienia deputowanych przez komisarzy rządowych!“

Po przeczytaniu odezwy Heimwehry trudno powiedzieć, iż ludzie ci „zapoznają ducha naszej epoki“. Są z nim (duchem) tak dalece w zgodzie, że zdaje się być pewnym, iż nie chcą Hitlera z nad Szprewy, bo wystarcza im jego namiastka naddunajska.

Jak sobie Dolfuss da radę ze swoimi szturmówkami, na który bok się przewróci, łatwo-by było odgadnąć już dzisiaj, gdyby nie wpływy wielkich mocarstw, których przekątną są poczynania polityczne kancelarza austriackiego.

Sytuacja jego jest niełatwa, taksamo jak sytuacja Hitlera, który chciałby śledzić na dwóch stołkach jednocześnie.

Gdy dr. Ley np., przywódca t. zw. frontu robotniczego w Niemczech, mówi o robotniku niemieckim w stylu wysokim: „Robotnik niemiecki musi się stać panem (Herrenmensch) w ludzkiej niemieckim. Kto się wyzwoleniu jego

Co mu przeszkadza w serdecznym śmiechu?

Jakież to przyjemne uczucie śmiać się, wiedząc, że się ma piękne i zdrowe zęby, a jak przykro jest tłumić śmiech, by nie pokazać zepsutych zębów.

Dlatego należy czyścić zęby Kalodontem, gdyż w Polsce tylko ta pasta zawiera Sulforicinoleat pg. Dr. Braeunlicha, dzięki któremu to składnikowi usuwa on kamień nazębny i zapobiega jego ponownemu tworzeniu się.

Aby mieć zdrowe zęby trzeba: Dwa razy rocznie odwiedzać swego dentystę. — Dwa razy dziennie czyścić zęby Kalodontem.

KALODONT

usuwa kamień nazębny

sprzeciwia, będzie zdruzgotany, gdyż w naszym kraju nie ma miejsca na nienawiść klasową, — to gleichschaltowany już Stahlhelm, aby dowieść swej wierności dla nowego reżimu, uznaje za oficjalny hymn t. zw. „Erhard-Lied“ — pieśń brygady kapitana Erharda. Tekst tej pieśni zawiera ustęp następujący: „Robotnicy, psy! Przekonacie się, co was spotka, gdy zetkniecie się z brygadą Erharda. Brygada Erharda strzaska wszystkich na miazgę. Biada ci, biada, świnio robotnicza!“

Pogodzić stanowisko robotnika „Herrenmensch“ ze stanowiskiem robotnika „Arbeiterschwein“ — ciężkie to zadanie. Ciężkie nawet dla tak sprytnego demagoga jak Hitler.

Dolfuss nie ma w swoim własnym obozie takich krańcowo przeciwnych „przyjaciół“. Łatwiej mu więc przychodzi przejście z roli obrońcy republiki demokratycznej w rolę Führera Heimwehry. W. P-ski.

Pierwsza lista sędziów kartelowych została wczoraj ogłoszona w Monitorze.

Warszawa, 29 lipca. (PAT). W „Monitorze Polskim“ z d. 29 b. m. zgodnie z rozporządzeniem ministra sprawiedliwości o ustalaniu sędziów kartelowych ukazała się pierwsza lista sędziów kartelowych, zawierająca 20 nazwisk, a mianowicie: Jerzy Drecki, Marjan Drozdowski, Wacław Fabierkiewicz, Wacław Jakubowski,

Jędrzej Moraczewski, Józef Koźuchowski, Adam Kręglewski, Eugeniusz Kwiatkowski, Ignacy Matuszewski, Bogusław Miedziński, Józef Poniatowski, Jan Pret, Zygmunt Rakowicz - Raczyński, Marian Rudziński, Zygmunt Sowiński, Witold Staniewski, Stefan Starzyński, Sławomir Świeżawski, Tadeusz Szptański i Leopold Tomaszewicz.

Trybunał haski odrzucił skargę Niemiec na reformę rolną w Polsce.

Haga, 29 lipca. (PAT). Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości ogłosił dzisiaj wyrok w sprawie skargi niemieckiej o zawieszenie mocy obowiązującej ustawy o reformie rolnej w odniesieniu do Niemców, obywateli polskich.

Trybunał odrzucił pretensje niemieckie, wychodząc w motywach z założenia, iż wysłuchanie tych pretensyj spowodowałyby musiało całkowite zawieszenie wykonania ustawy.

Berlin, 29 lipca.

(PAT). Biuro Wolffa podaje na marginesie doniesienia o wyroku Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości uwagę, iż wyrok ten nie jest ostateczny i na rozprawie głównej będzie najprawdopodobniej zmieniony.

Likwidacja zatargu pomiędzy aktorami a dyrekcją teatrów miejskich w Warszawie.

Warszawa, 29 lipca. Wczoraj o godzinie 10-ej rano w teatrze Nowym odbyła się konferencja ze spółą aktorskiego byłych teatrów miejskich z administratorem i kierownikami tych teatrów red. Stefanem Krzywoszewskim.

ty b. wysokich gaź aktorskich, co w rezultacie doprowadziło do bardzo ostrego zatargu między dyr. a personelem artystycznym.

Aktorzy wczoraj po bezmála dwugodzinnej ożywionej dyskusji zgodzili się zasadniczo na wszystkie warunki dyr. Krzywoszewskiego, przyczem oficjalne zakończenie zatargu nastąpi w poniedziałek.

Jak wiadomo, konferencja ta była wynikiem sporu między aktorami a dyr. Krzywoszewskim, który wobec deficytu zmuszony był do częściowej wypła-

Lotnicy polscy iadą do Ameryki na zawody balonów.

Warszawa, 29 lipca. Udział polskich lotników w tegorocznych międzynarodowych zawodach o puchar im. Gordon Bennetta, jest już zdecydowany.

Aeroklub Polski zgłosił udział balonu „Kościuszkę“, którego załogę stanowić będą kpt. Hynek i por. Burzyński. Obaj ci oficerowie brali już udział w zeszłorocznych zawodach zajmując na tym balonie „Gdynia“ szóste miejsce, a w zimie b. r. dokonali śmiałego wylotu do granic stratosfery, osiągając 10 tysięcy metrów wysokości.

Jako zapasowy balon wystana została nie do Ameryki „Polonia“. Balon ten w zawodach zeszłorocznych, pilotowany przez poruczników Pomaskiego i Janusza zajął czwarte miejsce, na szesnastu startujących współzawodników.

Tajemnicze samobójstwo syna prezydenta Litwy.

Ryga, 29 lipca. Przed kilku dniami w Kownie rozpowszechniły się pogłoski o samobójstwie syna prezydenta Litwy Smetony — Juljana. Mimo uporczywości pogłosek prasa litewska dotychczas nie dała żadnego sprostowania.

Według wiadomości z Kowna syn prezydenta Smetony od dłuższego czasu beznadziejnie chorował na chorobę nieuleczalną i niejednokrotnie nosił się z zamiarem samobójstwa.

Brak sprostowania oficjalnego w Kownie zrodził większą ilość pogłosek, które twierdzą, że w pałacu prezydenta miał miejsce tragiczny wypadek, ukrywany niewiedomo z jakich powodów.

PIEGI giną!

Krem CAZIMI

• METAMORPHOSA •

usuwa piegi, wagner, zmarszczki i inne wady cery

„CASINO”

Potężny
dramat
filmowy

„CUDOTWÓRCA”

w genialnej obsadzie **Sylvia Sydney, Chester Morris, Boris Karloff**
Nadprogram aktualności.
Poranki ulgowe: o g. 12-ej i 2-ej

Grand-Kino

DZIŚ I DNI NASTĘPNYCH
potężny film Foxa p. t.

„TRANSATLANTIC”

Tragedja na luksusowym okręcie. W rolach głównych: **EDMUND LOWE I LOIS MORAN**. Reż. **William K. Howard**.
Początek o godz. 12.30. — Nadprogram tygodnika Foxa

CZY TROCKI WRÓCI DO ROSJI?

Sensacyjne spotkanie ex-dyktatora Rosji z Litwinowem w uzdrowisku francuskim. Pod wpływem hitleryzmu Stalin godzi się z opozycją

(r) Trocki jest znów tematem powszechnych rozmów w Europie. Zdawało się, że mało pomału zapomni się o nim zupełnie i, że skazany został on już na zawsze na przebywanie na Wyspach Książęcych pod Konstantynopolem, odcięty od świata, który nie chciał go przyjąć ani udzielić azylu.

I nagle udało mu się to, o co starał się przez wiele lat. Zezwolono mu na przeniesienie swej „rezydencji” do Francji. Narazie wyjazd ten nosi charakter „kuracyjny”. Motywowany jest stanem zdrowia b. dyktatora Rosji Sowieckiej. Ale fakt udzielenia Trockiemu wizy do Francji, właśnie w tym czasie, gdy znajduje się tam Litwinow i wyjazd jego do uzdrowiska Royat, w którym zatrzymał się Litwinow, mąż zaufania Stalina — daje wiele do myślenia i stało się obecnie, w okresie letniej kanikuly, sensacją dnia.

Przypomnieć należy, że jeszcze do niedawna wszystkie usiłowania Trockiego w kierunku wyjazdu do Francji, spotykały się ze zdecydowaną odmową rządzących kół francuskich. Politycy coraz bardziej stanowczo twierdzą, że w udzieleniu tego zezwolenia musi się coś kryć, gdyż w okresie, w którym Francja nawiązuje coraz bliższy kontakt z Sowietami, nie udzielonoby z pewnością Trockiemu wizy francuskiej, gdyby było to niedogodne dla dyktatora Rosji, Stalina.

Zdaje się więc nie ulegać wątpliwości, że Stalin, dotychczas nieubłagany wróg Trockiego, wyraził na to swą zgodę. — Mówi się również powszechnie o tym, że Stalin nawiąże pertraktacje z Trockim w sprawie jego powrotu do Rosji. Hipotezę tę wiąże z ogólną sytuacją w Sowietach i z nowym kursem Stalina w dziedzinie polityki partyjnej z jednej strony, oraz ogólną polityczną koniunkturą w Europie — z drugiej strony.

Niebezpieczeństwo dla komunizmu ze strony budzącego się ruchu narodowego w Europie, niebezpieczeństwo ze strony Japonii na Dalekim Wschodzie — wszystko to każe Stalinowi wzmocnić partię komunistyczną i powołać do czynnej pracy starych wodzów, cieszących się autorytetem, aby w ten sposób zjednoczyć znów wszystkie kierunki partii komunistycznej i zlikwidować nie drogą teroru, lecz porozumienia wszelką opozycję w łonie stronnictwa.

Amnestja Zinowjewa i Kamieniewa, ukazanie się na arenie politycznej Karo

la Radka — wszystkich działaczy, którzy stanowili niegdyś opozycję Trockiemu — jest już faktem dokonany. Fakt przyjazdu Karola Radka do Polski może również służyć dowodem pogodzenia się wodzów partii. Pozostawały więc dotychczas na uboczu tylko Trocki. Dla

czegożby Stalin nie miał wykorzystać jego wielkiego jeszcze wpływu na niektórych kół i nie wciągnąć go z powrotem do stronnictwa, oczywiście, po złożeniu przez niego zapewnienia, że nie będzie uprawiał więcej opozycji?

I dlatego też możliwość powrotu

Trockiego do Sowietów nie obraca się wcale w sferach fantazji. Jest to możliwość zupełnie realna i nie należało się wcale dziwić, gdyby nastąpiło pogodzenie się dwóch nieprzejednanych wrogów. Trzeba uprzytomnić sobie, że Trocki formalnie pozostał wiernym bolszewikowi i uważa siebie za najbardziej konsekwentnego ucznia Lenina. Wszystkie swoje opozycyjne wystąpienia motywował on nie chęcią walki z partią, ale tem, iż według jego opinii, obecni wodzowie komunizmu odstąpili od zasad ogłoszonych przez Lenina.

Atutem Trockiego w chwili obecnej jest fakt, iż na długo jeszcze przed zwycięstwem Hitlera w Niemczech, przynajmniej wiedział niebezpieczeństwo narodowego socjalizmu dla porozumienia niemieckiego i w dalszym ciągu przynajmniej widać zatarg zbrojny pomiędzy hitlerowskimi Niemcami a komunistyczną Rosją. Ponieważ w Rosji do możliwości takiego zatargu stosunkowo mało się mówi — stanowisko Trockiego zbliża się całkowicie z nastrojami, panującymi w chwili obecnej w Sowietach.

Inna rzecz, że poważną przeszkodą powrotu Trockiego do Rosji są jego osobiste stosunki ze Stalinem. Nie chodzi o różnicę zapatrywań na zagadnienia uprzedyskutowania, kolektywizacji i Kominternu, ale o osobistą niechęć, którą odczuwali wzajemnie do siebie Stalin i Trocki, gdy żył jeszcze Lenin. Amiał łagodzić te zatargi.

Trocki we wszystkich swych wywiarach, zwłaszcza w swych pamiętnikach, wyraża się wielce lekceważąco o Stalinie i jego zdolnościach. I okoliczność, że Trocki był konkurentem Stalina na stanowisko wodza partii, jeszcze bardziej umacnia wzajemne uczucia nieprzyjaźni.

Najbliższe dni przyniosą rozwiązanie tej sprawy. Czy Trocki powróci do Rosji i wyciągnie rękę do Stalina, oświadczając gotowość współpracy z nim bez żadnych zastrzeżeń, czy też pozostanie w dalszym ciągu na wygnaniu, tym razem we Francji, na wyspie Korsyce, której, w ostatecznym wypadku, francuski pozwoli mu zamieszkać.

M. Gani

Pabjanice.

WYKOŃCZENIE ŁAZNI MIEJSKIEJ.

Komisarz m. Pabjanic p. Roman Jabłoński przeprowadził konferencję z kierownikami wydziału budowlanego m. Pabjanic w sprawie możliwości wykończenia budynku łaźni miejskiej, stojącego w surowych murach od kilku lat.

W rezultacie konferencji postanowiono wyzyskać w tym celu fundusz pracy i w granicach możliwości przystąpić do wykańczania łaźni.

W roku bieżącym budynek łaźni ma być otynkowany, będą wykonane drzwi i okna, oraz wykończone prysznice dla młodzieży szkolnej.

Główna hala, przeznaczona na basen pływacki, narazie zamieniona zostanie na halę suchą i oddana zostanie do użytku instytucji sportowych i wychowania fizycznego.

Z odpowiednimi wnioskami w tej sprawie pan komisarz wystąpi w dniach najbliższych do urzędu wojewódzkiego.

KONFERENCJA Z RZEŹNIKAMI.

Onegdaj w magistracie odbyła się konferencja komisarza miasta z przedstawicielami rzeźników w Pabjanicach.

Na wstępie p. komisarz zakomunikował, że opłaty za ubój w rzeźni miejskiej zostały z dniem dzisiejszym obniżone przeciętnie o 20 procent. Wynoszą więc obecnie: od świń 8 zł., od cieląt i owiec 2 zł. 50 gr., bydło rogate 9 zł. 60 groszy.

Ceny te obowiązują w granicach kontyngentu, przewidzianego przez budżet miasta Pabjanic na rok bieżący. Jeżeli kontyngent ten zostanie przekroczony, ceny zostaną jeszcze bardziej niżzone i wyniosą za ubój nierogacizny 5 zł., za bydło zaś 6 zł. Komisarz wezwał przedstawicieli rzeźników do współpracy w walce z ubojem tajnym, a to ze względu na zdrowie publiczne.

Oświadczenie p. komisarza przyjęte zostało z dużym zadowoleniem. Obniżenie opłat od uboju winno wpłynąć na niższe ceny mięsa w Pabjanicach.

PROTEST.

W związku z rozszerzeniem kompe-

tencji okręgowej kasy chorych w Pabjanicach powstała potrzeba zaangażowania do biur kasy nowych urzędników.

Urzędników tych centrala w Warszawie przysyłała ze stolicy nie uwzględniając zupełnie ofert pabjanickich.

Stwierdziwszy ten stan pabjanicki oddział związku handlowców zwołał nadzwyczajne posiedzenie swych członków, na którym uchwalono wystąpić do Warszawy protest i wskazać na to, że w mieście naszym jest wielu bezrobotnych i wykwalifikowanych biurowców, którzy od szeregu lat czekają na pracę i nie mogą jej otrzymać.

Praca w biurach kasy chorych należy się więc przede wszystkim pabjaniczynom.

Umotywowany protest wysłano w dniu wczorajszym do Warszawy.

UROCZYSTOŚCI SIERPNIOWE.

Onegdaj zorganizowany został komitet uroczystości sierpniowych w Pabjanicach.

Na czele komitetu stanął starosta powiatowy p. Jan Wallas, wiceprzewodniczącym został dr. W. Eichler. Poza tym zorganizowano kilka sekcji.

Komitet postanowił w dniu 5 sierpnia zorganizować zbiórkę uliczną na samolot łódzkich legionistów i w dniu zbiórki specjalną sztafetą przesłać zebrane z list i ze zbiórki fundusze do Łodzi.

Główne uroczystości odbędą się w dniu 20 sierpnia. W dniu tym przewidziano uroczyste nabożeństwo, akademję, defiladę i zawody sportowe.

Z LEGJONU MŁODYCH.

Onegdaj w sali związku nauczycielstwa polskiego odbyło się organizacyjne zebranie legionu młodych w Pabjanicach. Na zebraniu, które zgromadziło 40 osób, p. W. Klepper wygłosił referat o zadaniach legionu młodych.

Następne zebranie wyznaczono na dzień 2 sierpnia, kiedy to referat wygłosi p. Jan Gertner.

Teatr „SCALA”

Śródmiejska 15. Telefon 232-83

Dziś o godz. 9-ej wieczorem i codziennie **M. WINDER** prezentuje znakomitego aktora „króla” komedji muzycznej

MICHAŁA MICHALESKO
i znakomitą śpiewaczkę amerykańską **Betty Siemionow**

w cudownej komedji muzycznej Luisa Frajmana muz. Olszaneckiego
OSTATNI TANIEC

DZIŚ w niedzielę, o godz. 12 w poł. po cenach od 50 gr. do zł. 1.50 1-szy poranek dla pracującej inteligencji „OSTATNI TANIEC”

JUTRO, w poniedziałek o godz. 9-ej pierwsze przedstawienie popularne p. t. „OSTATNI TANIEC”. Ceny od 60 gr.

Bilety do nabycia w kasie teatru „Scala”

Pulowery artystyczne

recznej roboty na drutach i szydelkowe najnowsze modele wiedeńskie i paryskie.

Ceny przystępne.

LILI HIRSZMAN,

Kilińskiego 14, 2 piętro.

Dojazd tramwajami Nr. Nr. 4, 8 i 14.

WYCIEZKA DO TOMASZOWA I OKOLIC.

Łódzki Oddział Z. T. K. podaje do wiadomości, że w dniach 13—15 sierpnia odbędzie się wycieczka do Tomaszowa i okolic.

Wycieczka zwiedzi: Rezydencję Pana Prezydenta Rzeczypospolitej w Spale, Kobięcy Obóz Instruktorstwa w Józefowie, Kolonię Łódzkiego Gimnazjum Społecznego w Inowłodzu, Groty w Nagórnycach, Błękitne Źródła oraz Teofilów.

Lipiec	Dzisiaj	Julitta i Donat.
30	Jutro	Ignacego
NIEDZIELA		
	Wschód słońca	3.53
	Zachód słońca	19.32
	Wschód księżycy	13.49
	Zachód księżycy	22.13
	Długość dnia	20.14
	Ubyło dnia	1.01

Konferencja w województwie w sprawie łamania umowy zbiorowej w przemyśle.

W dniu dzisiejszym zwołana została do Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego przez pana wojewodę Aleksandra Hauke-Nowaka, konferencja przy udziale p. inspektora pracy, inż. Wojtkiewicza. Konferencja była poświęcona sprawie zachodzących wypadków łamania umowy zbiorowej w przemyśle włókienniczym przez niektórych przemysłowców. W wyniku konferencji, pan wojewoda polecił zastosować jaknajstrzejsze sankcje karne przeciw tym przemysłowcom, którzy nie dotrzymują warunków objętych umową zbiorową.

Choroba ks. biskupa Tymienieckiego.

(p) Przed paru dniami J. E. ks. biskup Tymieniecki uległ atakowi paralizu, doznając porażenia ręki, nogi i części twarzy. Energiczne starania lekarzy doprowadziły do tego, że w stanie zdrowia głowy diecezji łódzkiej zaszła poprawa. U łóżka chorego czuwają liczni duchowni w Łodzi i diecezji łódzkiej. (p)

Osobiste

(a) Prezes Sądu Okręgowego w Łodzi, s. Jan Maciejewski, w dniu dzisiejszym powraca z urlopu wypoczynkowego i z dniem jutrzejszym obejmuje urządowanie. Równocześnie z dniem dzisiejszym rozpoczyna urlop wypoczynkowy wiceprezes Sądu Okręgowego w Łodzi, prze wodniczący wydziału cywilnego, s. Stefan Świdorski, który dotychczas zastępował prezesa. W dniu 29 b. m. powrócił z urlopu wypoczynkowego i objął urządowanie p. Wacław Lutomski, naczelnik Wydziału Bezpieczeństwa Urzędu Wojewódzkiego Łódzkiego.

Zasiłki dla bezrobotnych robotników.

W dniu 28 b. m. odbyło się posiedzenie komisji budżetowej Funduszu Bezrobocia, działającej na prawach zarządcy głównego. Na posiedzeniu tem przytoczono preliminarz budżetowy F. B. na miesiąc sierpień. Preliminarz ustala m. in. kwotę 1.515.000 zł. na zasiłki dla bezrobotnych robotników. Przewiduje się, że liczba bezrobotnych, uprawnionych do korzystania z ustawowych zasiłków F. B. wyniesie w lipcu około 30.000 osób.

Przewidywane wpływy z tytułu wkładów za ubezpieczonych robotników w ustawowej dopłaty ze skarbu państwa wyniosą 2.775.000 zł.

Śmierć utalentowanego malarza łódzkiego Leopolda Piłchowskiego.

W piątek zmarł w Londynie po długiej chorobie, malarz polsko-żydowski, Leopold Piłchowski. Jako malarz, znał się ze swych doskonałych portretów i wstawiał również sceny z życia robotników łódzkich. Dzienniki angielskie poświęcają zmarłemu malarzowi polskiemu serdeczne wspomnienia, podkreślając także jego zasługi społeczne.

Redukcja komornego w domach miejskich pociągnie za sobą potanie czynszów również w domach prywatnych.

Obniżka obowiązuje wstecz od 1 lipca b. r.

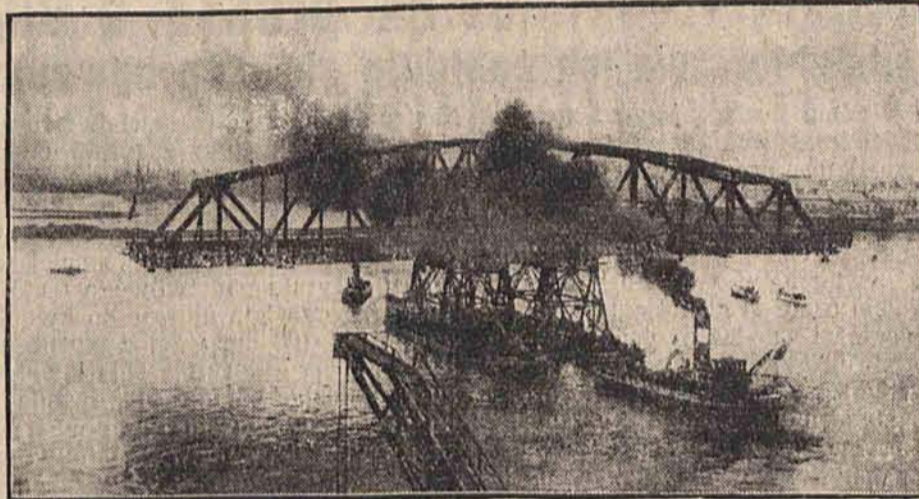
(i) Lokatorzy mieszkań na Polesiu Konstantynowskim, od długiego czasu występowali do magistratu, domagając się obniżenia czynszów komornianych. Sprawa ta miała ogólne znaczenie z tego względu, iż obniżenie komornego w domach miejskich musiałyby pociągnąć za sobą redukcję czynszów również w nowych domach prywatnych, a to z kolei, miałyby wpływ na umowy, zawierane

między właścicielami a lokatorami starych domów. Mimo jednak usilnych starań, które ze względu na dobro sprawy podejmowali nie tylko lokatorzy kolonji, ale również organizacje lokatorskie, magistrat czynszów obniżyć nie chciał.

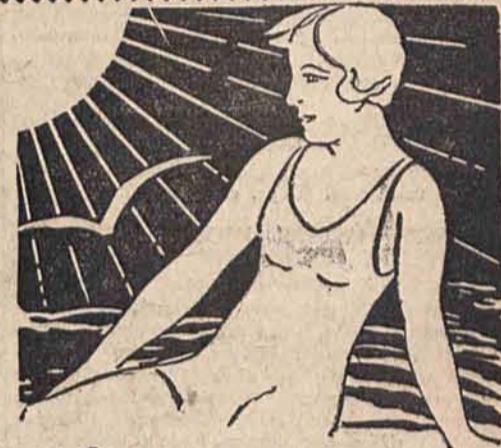
Sprawą tą zainteresował się dopiero komisarz rządowy p. Wojewódzki, który polecił wydziałowi gospodarczemu opracować wniosek w tej sprawie i w dniu wczorajszym zarządził obniżenie komornego, poczynając już od 1 lipca r. bież.

Komorne to wynosić obecnie będzie w domach I serji, przy ul. Srebrzyńskiej nr. nr. 75, 81, 83, 85, 87, 89 i przy Alei Unji nr. 16 i 18 za mieszkanie 3-pokojo-

Pływający most.

Zdjęcie nasze wskazuje wspaniałą tryumfi techniki — potężny most żelazny przez woźony jest przez statek pod Amsterdammem, na miejscu, gdzie zostanie w całości zmontowany.

Słońce i powietrze

działają szkodliwie na delikatną skórę — dlatego też należy już zawczasu pielęgnować skórę preparatami Herba. Krem i mydło Herba chronią skórę przed szkodliwym działaniem promieni słonecznych, ostrego powietrza i wody — usuwają też szybko i niezawodnie piegę, żółte plamy, liszaje i t. p. Spróbujcie i przekonajcie się sami! Do nabycia od 90 groszy.

Ogrzewanie zimną wodą.

Sensacyjny wynalazek wiedeńskiego chemika. Niebywale możliwości w medycynie i w ogrzewaniu mieszkań.

Uczestnicy najbliższej wyprawy prof. Piccard'a w stratosferę zaopatrzyli się już w najnowszy wynalazek dr. Tschelnitza, zabezpieczający od zamrożenia jedynie przez dodanie paru kropel zimnej wody. Brzmi to napozór nierealnie, wynalazek jednak wiedeńskiego chemika jest dość prosty. Proszek o pewnym określonym składzie wody spala się powoli i wytwarza olbrzymią energię cieplną.

Demonstrując swój wynalazek, dr. Tschelnitz wypełnił zwykły płócienny woreczek swym nadzwyczajnym proszkiem i przez niewielki otwór wlał tyżeczkę zimnej wody. Już po paru minutach osiągnął niebywały efekt. Woreczek stał się od razu ciepły, stopniowo zaś rozgrzał się do 70 stopnia, że nie można było trzymać w ręku. Ogrzany zimną wodą!

Srodek ten znalazł szybko zastosowanie w medycynie w formie kompresów stosowanych przy różnych bólach reumatycznych, wstrząsanych i t. p. Obecnie chorzy, stosujący kompresy, są całkowicie uniezależnieni czy to od kontaktu elektrycznego, czy też od ciągłego ogrzewania kompresów na kuchni i t. p. Parę kropel wody zawsze znajdzie-

my pod ręką; przy pierwszych oznakach nadchodzącego bólu wystarczy zwilżyć woreczek wypełniony proszkiem d-ra Tschelnitza i po paru chwilach mamy gorący kompres uśmierzający cierpienie.

Wysokość temperatury jak również czas jej trwania wzrasta proporcjonalnie do ilości dodawanej wody, możemy ją zatem swobodnie regulować. Poduszeczka z proszkiem może być używana w ciągu 200 godzin; po tym okresie wystarczy dodać pewną ilość świeżego proszku, by przywrócić jej dawną moc.

Wynalazek ten ma duże zastosowanie w turystyce, szczególnie w czasie wysokogórskich wycieczek dla wypraw polarnych, oraz w tych wszystkich okolicznościach, gdzie grozi niebezpieczeństwo zamrożenia.

Wynalazek dr. Tschelnitza przedstawia dalsze możliwości. Projektuje się ogrzewanie całych mieszkań za pomocą proszku wiedeńskiego chemika. Plany konstrukcji pieców, które ogrzewałyby bez węgla i drzewa, lecz przy pomocy wody, są bliskie realizacji. Jest to tylko kwestja odpowiedniego opracowania technicznego. M. T.

Roboty sezonowe w Łodzi rozpoczynają się będą wczesną wiosną.

(i) W bieżącym roku roboty sezonowe rozpoczęto wyjątkowo późno. Fundusz pracy, które roboty te miał finansować, zorganizowany został dopiero na wiosnę, nim więc zebrał odpowiednie fundusze i rozpatrzył wnioski poszczególnych miast, upłynęło kilka miesięcy i dopiero w końcu czerwca można było uruchomić roboty inwestycyjne.

W przyszłym sezonie sprawa ma przyjąć zgoła inny obrót. Wnioski poszczególnych miast rozpatrzone będą już na początku zimy. W ten sposób w ciągu miesięcy zimowych przygotowane będą odpowiednie fundusze i wczesną wiosną rozpoczyna się roboty sezonowe.

Jak się dowiadujemy, w związku z tem w Funduszu pracy odbyła się kon-

ferencja z udziałem przedstawicieli związku miast polskich, na której postanowiono w pierwszym rzędzie uwzględnić roboty kanalizacyjno-wodociągowe prowadzone przez miasta. Ma to szczególne znaczenie dla Łodzi, gdyż uzyskanie większej kwoty na budowę kanalizacji oraz specjalnej pożyczki wodociągowej, umożliwi doprowadzenie do końca dzieła skanalizowania Łodzi oraz rozpoczęcie instalowania wodociągów na terenie naszego miasta.

Wszystkie wnioski w sprawie pożyczek z Funduszu pracy na rok 1934/35, mają być złożone do dnia 1 grudnia b. r. Do tego czasu opracowany już będzie plan budowy wodociągów w Łodzi i wysłany do Warszawy.

KREM i MYDŁO HERBA

wę z kuchnią na parterze 85 zł., na I i II piętrze — 95 zł. i na III piętrze — 90 zł. miesięcznie, za mieszkania 2-pokojowe na parterze — 55 zł., a na I, II i III piętrze — 60 zł., za mieszkania 1-pokojowe z kuchnią na parterze i III piętrze 35 zł., na I i II piętrze — 40 zł.

W domach II i III serji przy ul. Srebrzyńskiej nr. nr. 91, 93, 95, 97, 99, przy ul. Perla 5, 7, 9, przy ul. Daniłowskiego nr. 5, 7 i przy ul. Barona nr. 4 za mieszkania 3-pokojowe z kuchnią na parterze — 85 zł., na I i II piętrze — 95 zł. i na III piętrze — 90 zł., za mieszkania 2-pokojowe z kuchnią na parterze — 50 złotych, na I, II, III piętrze — 55 zł., za mieszkania 1-pokojowe z kuchnią i łazienką — na parterze i III piętrze po 40 zł. na II i I piętrze — zł. 42,50, a za 1-pokojowe mieszkania zwykłe na parterze i III piętrze — 35 zł., na I, II piętrze 40 zł.

Równocześnie p. komisarz zarządził obniżenie komornego za mieszkania w domach drewnianych na Mani i na Chojnach, w których mieszka najuboższa warstwa ludności ze zł. 20 na zł. 10 miesięcznie.

Pierwsze posiedzenie komisji do opinjowania planów budowlanych.

(i) Przed kilku dniami komisarz rządowy m. Łodzi zamianował członków komisji do opinjowania projektów budowlanych, w osobach naczelnika Rybołowicza, inż. Kamila Lisowskiego, b. radnych Kowalskiego, Schotta, inż. Popielawskiego i Fajna. Ponieważ w międzyczasie zebrało się wiele projektów, które wymagają śpiesznego załatwienia ze względu na kończący się sezon budowlany, uchwalono pierwsze posiedzenie komisji odbyć w najkrótszym czasie.

W dniu wczorajszym komisarz inż. Wojewódzki wyznaczył pierwsze posiedzenie komisji na poniedziałek, dnia 31 lipca r. b.

Dyżury aptek

Nocy dzisiejszej dyżurują następujące apteki: Suko, M. Kasperkiewicza (Zgierska 54), Suko, J. Sitkiewicza (Kopernika 26), J. Zundelewicz (Piotrkowska 25), W. Sokolewicz i W. Szata (Przejazd 59), M. Lapca (Piotrkowska 193), A. Rychtera i B. Łobody (11 Listopada 86).

WIEŚ WĘDRUJE DO MIASTA.

Ruch ten jest tak naturalny i powszechny, że nawet nie zdołał go powstrzymać kryzys.

Oddawna już stwierdzono w większości krajów ruch ludności ze wsi do miasta. Wobec nader małego przyrostu naturalnego ludności miejskiej tylko przyrost z zewnątrz może wytłumaczyć szybki stosunkowo wzrost dużych miast, liczących ponad 100 tys. mieszkańców. Zauważyć przytem należy, że kryzys obecny, który ze względu na swe rozmiary obrócił w niwecz wiele rachub i teorii, pod tym względem zmienił niewiele i wędrówka ze wsi do miasta odbywa się w dalszym ciągu.

Biorąc pod uwagę tylko miasta duże, ponad 100 tys. mieszkańców, przekonamy się, że w Anglii w r. 1920 miast takich było 46, w r. 1931, a więc już podczas kryzysu, liczba ta wzrosła do 51, ludność zaś tych miast w r. 1920 wynosiła 39,2 proc. zaludnienia całego państwa, w r. 1931 zaś — 39,8 proc. W Czechosłowacji odsetek ten w ciągu powyższego okresu wzrósł z 8,2 proc. do 10,0 proc., we Francji z 15,5 proc. na 15,7 proc., w Jugosławii z 2,7 proc. na 3,8 proc., w Niemczech z 26,6 proc. na 26,8 proc., we Włoszech z 14,2 proc. na 17,4 proc., w Stanach Zjednoczonych z 25,9 proc. na 29,8 proc. wreszcie w

Polsce z 7,7 proc. na 10,5 proc.

Wyliczenie powyższe obejmuje zarówno kraje wysoko uprzemysłowane, jak przeważnie lub typowo rolnicze. Pomimo to zjawisko stosunkowo szybkiego wzrostu ludności dużych miast stwierdzone być może wszędzie, zarówno w pierwszych, jak w drugich. Cała różnica polega na tem, że kraje uprzemysłowane, w których ludność większa jest stosunkowo mniej liczna, posiadają już obecnie mniejsze nadwyżki tej ludności, przenoszące się do miast. Z tego też względu i ludność miast w tych krajach wzrasta obecnie z mniejszą stosunkowo szybkością, aniżeli w krajach rolniczych.

Ruch ludności ze wsi do miasta jest objawem naturalnym, gdyż ziemi nie przybywa, ilość zatem rąk roboczych, która na roli może być zatrudniona, jest ograniczona. Możliwości natomiast rozwoju przemysłu są prawie nieograniczone, zwłaszcza w państwach rolniczych. Nadmiar zatem ludności wiejskiej może znaleźć zatrudnienie tylko w

miastach, w przemyśle, handlu, wolnych zawodach, możliwych do pomyslenia prawie wyłącznie w większych skupieniach ludności, jakimi są duże miasta.

Zauważyć przytem należy, że małe miasteczka, w których tryb pracy i zarobkowania ludności niezbyt różni się od wsi, nie zdradzają tendencji szybkiego wzrostu, a są u nas i takie miasta, w których nietylko nie było wzrostu liczby ludności, ale nawet spadek. Ze względów wyżej przytoczonych jest to całkiem zrozumiałe, gdyż miasteczka te, nie posiadające przemysłu, w których organizacja handlu znajduje się na poziomie prymitywnym, nie przedstawiają żadnej siły atrakcyjnej dla ludności wiejskiej.

W ten sposób w toku rozwoju warunków ekonomicznych większości krajów, ruch ze wsi do miast jest zjawiskiem naturalnym i zrozumiałym, a jego powszechność jest dowodem, że nawet kryzys nie był w stanie zmienić jego kierunku.

Z. K.

Echa bankructwa spółdzielni tomaszowskiej

Pokrzywdzeni dostawcy oskarżyli członków zarządu o nadużycia

Tomaszów, 29 lipca.

Przed kilku tygodniami Powszechna Spółdzielnia Robotnicza (ul. Marszałka Piłsudskiego 1) ogłosiła niewypłacalność, zarywając swych wierzycieli na sumę 3000 zł.

Pozostałe na składzie artykuły żywnościowe i ruchomości Spółdzielni stanowiły częściowe pokrycie długów Spółdzielni, zaciągniętych u różnych dostawców.

Tymczasem kierownictwo Spółdzielni już po ogłoszeniu niewypłacalności wywozilo potajemnie ze sklepu resztki

towarów, narażając w ten sposób wierzycieli na większe jeszcze straty.

Pokrzywdzeni dostawcy powiadomili o tej machinacji prokuratora, który polecił tutejszej policji przeprowadzić dochodzenie przeciwko trzem członkom zarządu, pp.: Pakule, Berlinerowi i Zacharaszowi, którzy są odpowiedzialni za losy Spółdzielni.

Zabija pot

GALMANIN
KARPIŃSKIEGO.

Pani Zula wyprostowała się z godnością:

— Nie czas żałować róż, gdy lasy płoną! — odparła uroczyście.

W odpowiedzi tej różę były symbolem teatru, Oazy i Adrii, a lasy były symbolem zablakanych dzieci.

Lasy te istnieją ponoć na całego, to znaczy obie dziewczynki darły się na całe gardło i pani Zula naprośno usiłowała je uspokoić.

August zrozumiał, że wobec tego nie oczekiwano kataklizmu pozycja teatru i kolacji nie da się obronić.

Trzeba działać, ratować przynajmniej jutrzejszy wyjazd do Wenecji, zawiadomić policję, odszukać matkę tych dzieci.

W niedopiętym kołnierzyku wybiegł z numeru i rzucił się do budki telefonicznej.

Kiedy po kwadransie pertraktacji z komisarzatem wrócił do numeru stwierdził lekkie odprężenie sytuacji. Dzieci już nie krzyczały — siedziały spokojnie na kanapie, a pani Zula obiecywała im właśnie, że wkrótce dostaną mleczka na kolację i pójdą spać.

August spostrzegł z przerażeniem, że jedna z dziewczynek jest zawinięta w jego nową, jedwabną pyjamę.

Lekki wyrzut, jaki z tego powodu zrobił, pani Zula odparła rezolutnie:

— Fe! Nie bądź-że egoistą! Tej małej ze wzruszenia zdarzył się wypadek, a nie mam jej przecież tu w co przebrać.

Zacisnął zęby i w milczeniu śledził dalszy rozwój dramatu. Po kwadransie wypadek zdarzył się drugiej małej.

— Może ją przebrzesz w mój smoking? — z lekkim przekąsem zaproponował żonie.

Pani Zula puściła uwagę mimo uszu i zawinęła małą w swój chiński szlafroczek.

Po pewnym czasie z restauracji przyniesiono mleko, trzeba było się zająć nakarmieniem dzieci.

Korzystając z chwilowej nieobecności pani Zuli, która po coś na chwilę wybiegła z pokoju, August wlał pośpie-

Zgony

na ważniejsze choroby zakaźne.

Jak wynika z ostatnich zestawień przeciętna tygodniowa liczba zgonów na ważniejsze choroby zakaźne przedstawiała się na terenie Polski w czerwcu następująco:

Dur brzuszny 7,8 zgonów, dur plamisty 3,5, płonica 9, błonica 9,3, odra 1,5, krztusiec 4, gorączka pologowa 4,5, Haime-Medina 0,3.

Tomaszów Mazowiecki.

SZAJKA FAŁSZERZY PIENIEDZY.

Przed kilku tygodniami donosiliśmy o wykryciu przez tutejszą policję zorganizowanej szajki fałszerzy pieniędzy, która sposobem prymitywnym, przez odciskanie stopu ołowiu i cyny w 2-ch płytkach aluminiowych, produkowała monety 1, 5 i 10-złotowe, które też sami kolportowali w Tomaszowie i okolicznych miasteczkach oraz wioskach.

Fałszerzami tymi są: ślusarz Gusta Baumgart, wykonawca klisz w płytkach aluminiowych, Jan Piekut, Antoni Biernacki i Bolesław Hankiewicz.

Śledztwo w tej sprawie nie zostało jeszcze zakończone i znajduje się w reku sędziego śledczego, który przesłuchał dodatkowo kilku świadków.

Istnieje podejrzenie, że ta szajka fałszerska miała współników w okolicznych wioskach, których rola polegała na kolportowaniu fałszyfikatów.

Bicze z piasku.

Čzarna niewdzięczność.

Ślub wzięli w Wilnie, poczem wyruszyli w podróż poślubną. Po drodze zatrzymali się w Warszawie w hotelu Europejskim. Stąd mieli nazajutrz jechać do Wenecji.

Program ostatniego wieczoru w kraju był już ułożony: najpierw Teatr Narodowy, później kolacja w Oazie, wreszcie pożegnalny kieliszek cocktailu w Adrii.

— Będzie bardzo przyjemnie, no nie? I napewno byłoby, gdy niewczesny pomysł pani Zuli wszystkiego nie zepsuł.

Pani Zula wyszła na miasto. Łada chwila powinna już nawet wrócić do hotelu.

August był sam w numerze i nie spiesząc się przebierał się do teatru. Stał właśnie przed lustrem i zapinał kołnierzyk.

W tej chwili skrzypnęły drzwi i August ujrzał w lustrze postać swej młodej małżonki.

— Ah!... dobrze, żeś przyszła, Kotusiu. Czas się ubierać do teatru! — Pani Zula nie odpowiadała...

Zdziwiony odwrócił się do niej i wówczas dopiero spostrzegł, że nie jest sama: w fałdy jej płaszcza wtulało się dwoje drobnych dzieci. Były to dwie ubogo odziane dziewczynki. Mogły mieć najwyżej po 4 lata. Z zamorusanych twarządek ciekawie wyzierały błyszczące paciorki oczów, paluszki zaś trzymały, jak przystało, w buzi.

August cofnął się o krok.

— A toż co takiego?

Teraz dopiero pani Zuli rozwiązał się język.

— Ach, Guciu, żebyś ty wiedział, jakie to nieszczęśliwe dzieci! Wiesz — one zgubiły matkę! Wyobraź sobie, wracam od krawcowej i na Mazowieckiej widzę te maleństwa, jak zanoszą się od placzu. Naturalnie zatrzymałam

się, pytam się, jak się nazywają, czego płaczą, ale niczego dowiedzieć się nie mogłam, prócz tego, że chcą do mamy. Nic jeszcze nie umiem powiedzieć, nie wiedzą nawet, gdzie mieszkają. Uutilam je, uspokoiłam, czekałam z nimi chwilę na ulicy, myśląc, że może matka nadejdzie — ale gdzie tam! Ta nikczemna kobieta albo naumyślnie je porzuciła, albo dzieci poprostu odłączyły się od matki i zablądziły. Cóż miałam robić? Nie mogłam ich przecież zostawić na ulicy, żeby je auto przejechało. Wzięłam je i przyprowadziłam! — Jednym tchem wyrzuciła uroczą pani Zula.

— No... no tak, — niewyrażnie bąknął August, — ale coż my z nimi będziemy robić?

— Jako to? Musimy się nimi zająć, dać znać do policji, odszukać ich matkę, a jeśli to się okaże niemożliwym — ha, to trudno, będziemy musieli je adoptować! — z determinacją dokończyła pani Zula.

— Adoptować? Ależ moja droga...

— Niema żadnego „ależ“, sucho przecięła pani Zula, ale w tej chwili dzieci przestraszone podniesionym tonem Augusta, rozbeczały się rzewnie i przybrana opiekunka pochylała się nad nimi w troskliwym utulaniu.

August stał na środku pokoju z rękami w kieszeniach, w niezapiętym kołnierzyku i rozmyślał co począć z tą cęgłą, która niespodzianie spadła mu na głowę.

Miła perspektywa — na trzeci dzień po ślubie, a w przeddzień podróży poślubnej do Wenecji mieć na karku dwoje bachorów!

W tej chwili zegar wydzwonił pół do ósmej.

To otrzeźwiło Augusta. Przecież ma ją bilety do teatru i zamówiony stolik w Oazie!

— No, a co będzie z teatrem, Oazą, Adrią? — zapytał.

Padalec.

SPORT

Czwarty dzień wyścigów konnych na torze w Rudzie Pabjanickiej.

AZS (W-wa) zwycięża w water-polo Cracovię 2:0. W meczu water-poloowym o mistrzostwo Ligi w piłce wodnej AZS (Warszawa) zwyciężył w dniu wczorajszym niespodziewanie lecz zasłużenie Cracovię w stosunku 2:0. Mecz został rozegrany w Krakowie. Obie bramki dla AZS-u zdobył Kratochwila.

Wojskowi w Krakowie już grają. Zakaz brania wojskowym udziału w meczach piłkarskich został na terenie DOK Kraków cofnięty, tak że Lawa mógł już w dniu wczorajszym wystąpić w barwach Cracovii, przeciwko wiedeńskiemu Hakoahowi.

Hakoah (Wiedeń) — Cracovia 2:2 (1:1).

Rozegrany w obecności 4 tysięcy widzów, mecz między Cracovią a Hakoahem (Wiedeń) w dniu wczorajszym w Krakowie przyniósł szczęśliwy dla Cracovii wynik remisowy 2:2 (1:1). Cracovia wystąpiła w składzie nieco osłabionym i grała b. flegmatycznie, popełniając nieco wiedeńczykom. Prowadzenie dla Hakoahu zdobył w 15 minutcie Mauser, jednak w 33 min. Cracovi udaje się wyrównać z rzutu karnego egzekwowanego przez Kisielewskiego.

W drugiej połowie już z samego początku Mauser znów zdobywa bramkę, jednak i tym razem udaje się Cracovii wyrównać przez Kisielewskiego. Gra staje się pod koniec brutalna, acz ostatek już do końca wynik nie ulega zmianie. Sędziował słabo p. Seidner. Szczegółowe sprawozdanie w „Expressie”.

Tłoczyński grał już ze Stefanim.

Spotkanie Tłoczyńskiego z pierwszą rakietą Italii de Stefanim, w puharze Davisa za dni kilka w Warszawie, nie będzie pierwsze. Tłoczyński spotkał się już raz ze Stefanim w marcu ub. r. na turnieju w Nicei i przegrał w stosunku 5:7, 0:6, 2:6. W pierwszym secie polak prowadził 4:3 i 40:15, ale zepsuł parę łatwych punktów i przegrał.

Przed marszem „Szlakiem Kadrówki”

Przygotowania do marszu Szlakiem Kadrówki, który odbędzie się jak co roku 6-8 sierpnia na trasie Kraków — Łęka — Jędrzejów — Kielce w 3 etapach (122 km.) są już na ukończeniu. W marszu weźmie udział około 50 drużyn. Wyeliminowane w szeregu marszów kierownictwo honorowe marszu obywatelskiego OK Kraków, gen. Łucyński.

Wyprawa samochodowa przez pustynię

Dwadzieścia samochodów sowieckich rozpoczęło wielki raid z Moskwy przez pustynię Kara — Koum (Azja Centralna) na dystansie 8000 km. Samochody wyruszyły z Moskwy dnia 6 bm. i przebyły dotąd pierwszą część drogi poprzez europejskie terytorium Rosji i góry Uralu. Po przebyciu 1000 km. wyprawa znalazła się w wyprawie odbywa się w warunkach bardzo ciężkich. Na trasie panują upały — 50 stopni ciepła. Maszyny i ludzie pokryci są grubą warstwą pyłu. W trudnych warunkach oddychanie. Mimo to ani jedna maszyna nie odpadła, co więcej — nie zanotowano ani jednego poważniejszego remontu

(GO) Dzisiejszy czwarty dzień wyścigów konnych w Rudzie Pabjanickiej przyniesie niezmiernie interesująca gonitwę płotową: „Wielki Łódzki Steeple-Chase im. Fr. Jurlewicza”. Gonitwa ta rozegrana będzie na przestrzeni 5200 mtr. o nagrodę 8000 zł. Do gonitwy zgłoszonych zostało siedem koni, z których największe szanse mają Freja, Chłosta i Irish Orphan. Program szczegółowy dnia dzisiejszego przedstawia się następująco:

GONITWA PIERWSZA: Nagroda 3000. Dyst. 1600. Bergelst II, og. kszt. hr. Korzb-Łackiego. Bernina, kl. gn. Enderów. Gentry, og. gn. st. „Natalin”. Gibson Maid, kl. kszt. st. „Topór”. Iberus, og. gn. st. „Topór”.

GONITWA DRUGA: Nagr. 1000. Płot. Dyst. 2400. Alfa II, kl. gn. st. „Bończa”. Calvados, og. ogn. Bobińskiego. Edgar, og. ogn. Tuńskiego. Gazelle, kl. kszt. Antoniewicz.

Gwido, wał. kszt. Jędrzejewskiego. Indian, og. kszt. Lubicz-Stabińskiego. Ispahan, og. skgn. st. „Osek”. Izolana, kl. gn. Pomernackiego. Jeryhonka, kl. ksza. Bilińskiego. Złota Pantera, kl. kszt. pierwszego pułku ułanów krechowickich.

GONITWA TRZECIA: Nagroda 1000. Dyst. 1300. Cinia, kl. gn. hr. Korzb-Łackiego. Erato II, kl. gn. st. „Bończa”. Fathma, kl. gn. Mieczkowskiego. Farsan, og. gn. Strzemieńskich. Fragata, kl. ogn. Traffa. Grigollatis, kl. gn. st. „Natalin”. Jejmość, kl. gn. Mieczkowskiego. Maharadza, og. kszt. Mieczkowskiego.

Manru, og. kszt. st. „Sewilla”. Palmyra II, kl. kara Rogowskiego.

GONITWA CZWARTA: Nagroda 8000. Wielki Łódzki Steeple. Dyst. 5200. Chłosta, kl. kszt. bar. Kronenberga. Freja, kl. ogn. st. „Choborów”. Grzybek Pierwszy, og. kszt. Bukowa. Gwido, wał. kszt. Jędrzejewskiego.

Indra, kl. kszt. Studzińskiego. Irish Orphan, kl. kszt. st. „Osek”. Ispahan, og. skgn. st. „Osek”.

GONITWA PIATA. Nagroda 1800. Dyst. 900. Babilnic, og. gn. Mieczkowskiego. Fatum, kl. gn. Łuszczkiewicza. Farnelli, og. kszt. Enderów. Flit, og. gn. st. „Osek”. Fronda, kl. gn. st. „Osek”. Gandhi II, og. gn. st. „Natalin”. Sflinks, og. kszt. 21 pułku ułanów. Simonetta, kl. kszt. Kostkiewicza. Urok III, og. kszt. Łuszczkiewicza.

GONITWA SZÓSTA: Nagroda 1200. Dyst. 1600. Cher Ami, og. gn. hr. Alvenslebena. Fordon, og. gn. st. „Bończa”. Gironde, kl. gn. Mieczkowskiego. Gracia, kl. ogn. hr. Alvenslebena. Huryska, kl. kszt. Bobińskiego. Klinga, kl. gn. Seidla. Korsarz, og. gn. Kostkiewicza. Nurt, og. kary Traffa. Persona Grata, kl. ogn. Nowackiego. Shou-Shou, og. ogn. Błaszczaka.

GONITWA SIÓDMA: Nagroda 1000. Dyst. 2100. Cora, kl. skgn. Łuszczkiewicza. Dzierlatka, kl. skgi. st. „Bończa”. Etoile II, kl. kszt. hr. Korzb-Łackiego.

Fathma, kl. gn. Mieczkowskiego. Haiti, kl. gn. Czcheidzego. Harfa II, kl. gn. Chmielewskiego. Herod, og. gn. Jaśkiewicza. Kormoran, og. gn. st. „Osek”. Manru, og. kszt. st. „Sewilla”. Nadobna, kl. kszt. Kolkiewicz. Tuberosa, kl. gn. st. „Bobownia”.

NASZE TYPY. 1) Gentry, Bernina. 2) Indian, Ispahan, Edgar. 3) Grigollatis, Manru, Fathma. 4) Freja, Chłosta, Indra. 5) Stajnia Osek, Farinelli, Sflinks. 6) Persona Grata, Huryska, Cher Ami. 7) Tuberosa, Kormoran, Nadobna.

Wysokie wypłaty totalizatora we wczorajszych gonitwach.

Wyścigi wczorajsze odbyły się znów przy zupełnie minimalnym udziale publiczności, a co zatem idzie też przy niezbyt wielkich obrotach totalizatora. Szereg gonitw zakończyło się wynikami zupełnie nieoczekiwanymi, z których na pierwszy plan wybiła się zwycięstwo Jaraha w gonitwie drugiej, w której totalizator płacił 127.50 za 5 złotych.

Wyniki poszczególnych gonitw były następujące:

GONITWA PIERWSZA: Nagr. 1800. Dyst. 2100. 1) Ferrydor. 2) Parlier. 3) Gibson Maid. Tot. 6.50. Francuski 6.50 i 9.50.

GONITWA DRUGA: Nagr. 1500. Dyst. 2800. 1) Jarrah. 2) Promyczek, 3) Indra. Tot. 127.50. Francuski 14.50 i 8 zł.

GONITWA TRZECIA: Nagr. 1000. Przeszkody. Dyst. 3000.

1) Dalja. 2) Dam. 3) Jar. Tot. 29.50. Francuski 10.50 i 6 zł.

GONITWA CZWARTA: Nagr. 1000. Dyst. 1600. 1) Haiti. 2) Ergot. 3) Maraton. Tot. 26. Francuski 10.50, 12.50 i 6.50.

GONITWA PIATA. Nagr. 1800. Dyst. 900. 1) Nałęcz. 2) Fosgen. 3) Lubar. Tot. 9.50. Francuski 5.50, 6, 6.50.

GONITWA SZÓSTA: Nagr. 1200. Dyst. 2400. 1) Kruszyna. 2) Korsarz. 3) Ibarra. Tot. 28. Francuski 9, 9 i 16.

GONITWA SIÓDMA: Nagr. 1500. Dyst. 2100. 1) Jawa III. 2) Little Star. Tot. 18. Francuski 8 i 7.50.

Anglja — Francja 2:1 Spodziewane zwycięstwo francuzów w dublu drugiego dnia walk o puhar Davisa.

Paryż, 29 lipca. Dziś, w sobotę, w drugim dniu turnieju o puhar, rozegrano zawody z godzinem opóźnieniem.

Zawody rozegrano na mokrych kortach, albowiem od rana panowała niepogoda i dopiero wobec pewnego roz pogodzenia się rozpoczęto zawody, jakkolwiek kierownictwo ich, zamierzało już zrezygnować z nich i przesunąć je na dzień następny.

Przed rozpoczęciem zawodów kapitan drużyny angielskiej oświadczył arbitrowi, iż w składzie angielskiej pary zajdą zmiany, albowiem Perryego zastąpi Lee.

Jak się zdaje chodziło o to, iż Anglicy, mając całkowitą pewność przegranej z najlepszym tenisistą świata, Borotrą, nie chcieli przemęcać Perryego.

W zawodach, rozegranych między innymi Hughesem i Lee a francuzami Borotrą i Brugnonem, zgodnie z przewidywaniami wygrali francuzi w stosunku 6:3, 8:6, 6:2.

Anglicy stawiali zacięty opór i w pierwszym secie prowadzili początkowo 2:0, następnie jednak francuzi zdołali się odegrać, zyskując 6:3.

W secie następnym Anglicy, zorientowawszy się, że Brugnon jest znacznie słabszy od Borotry, skierowali na Brugnona cały atak. Mimo to francuzi zdołali uzyskać świetny wynik w tym secie 8:6.

W trzecim secie mimo wysiłków angiłków, francuzi wygrali względnie łatwo 6:2.

Jutro orzebrane zostaną spotkania: Austin — Cochet i Perry — Merlin.

Po dzisiejszym spotkaniu tenisowym Anglja — Francja prowadzi Anglja 2:1.

Echa zamachu w Wielkich Hajdukach Władze aresztowały kilku osobników

Król. Huta, 29 lipca. Wydział śledczy w Król. Hucie, w wyniku energicznego dochodzenia, aresztował kilka osób, podejrzanych o dokonanie zamachu na pomnik powstania - hallerczyka w Wielkich Hajdukach.

Nazwisk aresztowanych, ze względu to dobro śledztwa, nie podajemy. Podobno aresztowani rekrutują się z pośród rozwiązanego niedawno stowarzyszenia „Jugendbundu”.

Pogrzeb znanego trenera

Onegdaj odbył się we Wiedniu pogrzeb znanego w Polsce trenera Garbarni Fr. Sedlaczka. W pogrzebie wzięło udział kilka tysięcy sportowców, oraz dyktator piłkarstwa europejskiego p. Hugo Meisl.

OTWARCIE BASENU „RADOGOSZCZANKA”

W Radogoszczu, pod Łodzią, założony został basen-kapielisko, którego otwarcie i oddanie do użytku publiczności nastąpi w niedzielę, dnia 30 b. m.

Basen ten, p. n. „Radogoszczanka”, będzie miał doniosłe znaczenie dla rozwoju sportu pływackiego w naszym mieście. Po raz pierwszy bowiem, sportowcy łódzcy będą mieli okazję przeprowadzenia treningu na bieżącej wodzie. Przez basen przepływa w bardzo wolnym tempie odnoga rzeki Bura-Jaskółka. Basen ma rozmiary 50 na 100 metrów a dla celów sportowych wymierzona jest na nim odległość 50 na 25 oraz sporządzone są tory. Obok basenu znajduje się szeroka, naturalna plaża. Kabinury urządzone dla 600 osób i przepiękne ułożenie pływalni, jedynej w swoim rodzaju w Łodzi, tworzą idealne warunki dla dalszego rozwoju sportu pływackiego.

Łódź, miasto, które nie leży nad rzeką, dotkliwie odczuwa brak wody i łaźni, w których zmęczeni upałami łodzianie, znaleźli nieco ochłody i orzeźwienia. To też powstanie nowego basenu powitane zostanie przez szerokie rzesze łodzian z prawdziwym zadowoleniem.

Basen mieści się w odległości 3 minut drogi od przystanku tramwajów podmiejskich, a koszty przejazdu są minimalne, ponieważ bilet korespondencyjny z łódzkich tramwajów wynosi tylko 30 groszy.

Wolny dostęp do morza, jest warunkiem bytu Polski

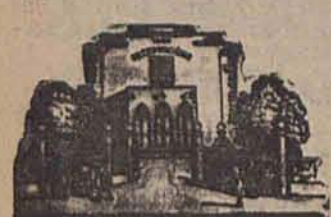
TAPETY

w wielkim
wyborze
10-10 poleca

J. FUTERMAN
54, Piotrkowska 54, tel. 106-54

Skład Dywanów, Firanek
i Materiałów Dekoracyjnych
NAJNOWSZE WZORY! NAJTAŃSZE CENY!

Dźwiękowy Kino-Teatr
„Przedwiośnie”

OSTATNIE 2 DNI!

ZEROMSKIEGO
Nr 74-76
(róg Kopernika)

Wzruszający dramat dwójga serc w filmie p. t.

BLASKI I CIENIE MIŁOŚCI

w rolach głównych: SYLVIA SYDNEY, znana nam „Madame Butterfly” oraz FREDERIC MARCH, znany nam z filmu „Dr. Jekyll i Mr. Hyde”
Następny program: „POŻYCZONE SZCZĘŚCIE”, w roli gł. KLARA BOW.
Początek seansów w dni powszednie o godz. 4 pp., w niedziele i święta o godz. 2.
Ceny miejsc: I m. 1.09, II m. 90 gr., III m. 50 gr. — Kupony ulgowe po 70 gr.

Dr. MED.
Sf. Kleniewski
UL. ORZESZKOWEJ 8
(Juljanów), tel. 121-15
przyjmuje do 10 r. i od 3-7-ej
Choroby wewnętrzne,
CENY LECZNICOWE.

Pośpieszna elektryczno-parowa
PRALNIA CHEMICZNA i FARBARNIA

„**BŁYSKAWICA**” Sp. z ogr. odp. — Łódź, Ogrodowa 9

Reperacje krawieckie na miejscu.

Wszelkie zlecenia w ciągu **24** godzin wykonane.

odbiera z **DOMU** tel. 236-81
odsyła do

Filje: Piotrkowska 44
Kilińskiego 246

Doktor
Ludwik FALC

Choroby skórne i weneryczne
neryczne
NAWROT 7, tel. 128-4

Od 10-ej do 12-ej i od 5-ej do 7-ej

Dr. Med. HENRYK
Ziomkowski
specjalista chorób wenerycznych i skórnych.

6-go Sierpnia
przyjmuje od 2-4 i od 8-9 w.
w niedziele i święta od 10-1 p.

DR. MED.
S. MAŁOWISZ

Chor. uszu, nosa i gardła, przeprowadził się na ul.
Zachodnia 7, tel. 115-93. — Przyjmuje od 10-12 i od 3-4.

DR. MED.
M. Rundsztet

AKUSZERKA I CHOROBY KOBIET
PRZEPROWADZIŁ SIĘ NA
Pomorska 7, tel. 112-81.

Dr.
Aleksander Margot

choroby wewnętrzne (spec. zolozki i kiszek)
PRZEPROWADZIŁ SIĘ NA
PRZEJAZD Nr. 20.
Tel. 112-81.
Przyjmuje od 5-6 pp.

LEKARZ - DENTYSTA
A. CIĘŻA

przeprowadził się na ul.
Piotrkowska 39
Tel. 109-09.
Przyjm. od 10 rano do 7 w.

LEKARZ - DENTYSTA
H. PRUS

LECZNICA ZĘBÓW I JAMY USZNE
przeprowadzona została
na ul. Piotrkowska 14.

DR. MED.
H. Gutzstadt

AKUSZERKA I CHOROBY KOBIET
Zachodnia 6
(Śródmiejska 14).
przyjmuje od 11-1 i od 5-7 p.

ST. GORSKIEGO
PEWNY WYNIK
W ZADAC WSKAZUJE
ARAGO
ODCISKOWY

Dr. Jan Polak
ul. NAWROT Nr. 7
Tel. 164-21.

choroby wewnętrzne i migreny.
(astma, pokrzywka, matyzm)
Godziny przyjęć 6-7.

**DO BASENU
I NA PLAŻĘ!!!**

Niedoścignionej jakości
trwały i nieszczyplący
tusze do rzęs

ponicyle „**MADELYS**”
Przedstawicielstwo na Polskę
Perfumeria „Mascotte”, Łódź,
Piotrkowska 79 tel. 233-61.

Dr. H. Reiterowski
choroby płucne
wznowił przyjęcia
ul. Ewangelicka 1
tel. 166-90
od 3-5 i od 7-8.

**PORADNIA
WENEROLOGICZNA**

LECZENIE CHOROÓB
WENERYCZNYCH I SKÓRNYCH
ZAWADZKA 1.

Czynna od 8-ej rano do 9-ej wieczór.
W niedziele i święta od 9-ej do 2-ej.
Porada 3 zł.
Od 11-2 i od 2-3 przyjmuje kobieta
lekarz.

EKSİKANS ST. GORSKIEGO
ZADAC WSKAZUJE
PO FUZYCIU USUWA
POT

Dr. med.
SOMMER

Ul. 6-go Sierpnia 1,
telefon 220-26.
choroby skórne, weneryczne
i kobiece.
Od 9-1 i 5-9. Niedz. od 10-1.

GABINET CHIRURGICZNY
Dr. Szreibera

został przeniesiony na ulicę
Narutowicza 9
telef. 122-95.
Operacje, opatrunki, leczenie żył-
ków i t. d.
Ceny lecznicowe.
przyjmuje od 2-3 i od 7-8.30 wiecz.

Dr. MED.
A. BANASZ

UROLOG
wznowił przyjęcia
WÓLCZAŃSKA 23, tel. 139-88
Przyjmuje od 4-6 po poł.
dla niezamożnych ceny lecznic.

5 ZALET!

1. Koszula „Tropic Ideal” wyrabiana jest z materiału tkanego, przeto nie przyjmuje kurzu.
2. Kolory nie blakną na słońcu.
3. Koszulę „Tropic Ideal” można prać systemem domowym w misce wody.
4. Waży zaledwie 18 deka, przeto idealna na upalne dni.
5. Materiał tkany systemem ażurkowym i rapobiega poceniu się.
6. Koszule „Tropic Ideal” są wyrobami „Bel’a”, co gwarantuje dobry krój i elegancję.

Gazowe piece kąpielowe
„ATIS”

jedno i wieloczerpalne dostarcza Gazownia i Instalatorzy.

Wyrób Fabryki: JAN SERKOWSKI S-ka Akc., Warszawa

3-klasowa Koedukacyjna Szkoła dla Drogistów

STOW. WŁAŚC. SKŁADÓW APTECZNYCH WOJEW. ŁÓDZKIEGO
w ŁÓDZI

podaje do wiadomości, że zapisy nowowstępujących słuchaczy (ek) rozpoczęły się i trwać będą do 1-go września r. b.
Zgłoszenia przyjmuje i udziela informacji Sekretarz Szkoły H. Reichtman, ul. PIOTRKOWSKA 207, tel. 116-32.

Dyrektor
Inż. W. DZIENIAKOWSKI.

Uwaga. Praktykę w składach aptecznych wyszukują sobie sami słuchacze. Szkoła mieścić się będzie przy ul. Wodnej, o czym nastąpią zawiadomienia.

Istniejąca od roku 1909, przy ulicy Piotrkowskiej Nr 86.
CENTRALNA LECZNICA ZĘBÓW i gabinet dentystyczny
LEKARZA DENTYSTY

A. ŻADZIEWICZA

przeniesione do własnego domu przy ulicy PIOTRKOWSKIEJ Nr 164, parter, Telefon Nr 127-83.

Przyjmuje się do SKRĘCANIA

wszelkiego rodzaju przedzę
jak również skręca się na pęczki (efekty)

Skrećalnia Zarobkowa

Herman Doktorczyk, Piotrkowska 167, tel. 192-10

Do akt Nr. Km. 1608 1933 r.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 14-go, Stanisław Dulkowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Aleja 1-go Maja Nr. 34, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 8 sierpnia 1933 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul. Śródmiejskiej Nr. 46, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: mebli i maszyny do szycia firmy „Pfaff”, oszacowanych na łączną sumę zł. 600, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 24 lipca 1933 r.
Komornik: **St. DULKOWSKI**
Sprawa Szymona Karo i innych p-ko Abramowi Herszowi Jonasowi.

Do akt Nr. Km. 1729 1933 r.
OBWIESZCZENIE.

Komornik Sadu Grodzkiego w Łodzi, rewiru 14-go, Stanisław Dulkowski, zamieszkały w Łodzi przy ul. Aleja 1-go Maja Nr. 34, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 4 sierpnia 1933 r. o godz. 12 w Łodzi przy ul. Zachodniej Nr 59-a, odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: stołu, 6-ciu krzeseł mahoniowych i maszyny do pisania firmy „Royal”, oszacowanych na łączną sumę zł. 680, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 14 lipca 1933 r.
Komornik: **St. DULKOWSKI**

Dr. MED.
M. Glazer

CHOROBY SKÓRNE I WENERYCZNE
Zachodnia 64, tel. 185-49
przyjmuje od 12-2 i od 7-8.30 wiecz.
w niedziele i święta od 10-12 wpoł

DR. MED.
L. Goldlust

przeprowadził się na ul.
Sienkiewicza 37

Lekarz-dentysta
I. BLEICHFELD

przeprowadził się na
Sienkiewicza 18
front 1 p.
Przyjmuje od 10-1 i od 14-19 w.

GABINET CHIRURGICZNY
Dr. Med. M. KANTORA

został przeniesiony na ulicę
ZIELONA 5,
telef. 112-22
Przyjmuje od 1-3 i od 6-8 p.p.
Ceny lecznicowe.

Konieczność
z tym
znaniem!

KOWALSKINA
USUWA NAJUPORCZYWSZE
BOLE GŁOWY
FABRYKA CHEM.-FARMACEUTYCZNA
(AP. KOWALSKI) WARSZAWA

Dr. S. Halborn

CHOROBY DZIECI
PRZEPROWADZIŁ SIĘ I MIE-
SZKA OBECNIE PRZY

ul. Gdańskiej 65a.
Nr. tel. 228-82. 50-2

Bacność, Letnicy
WISNIOWA GÓRA

CODZIENNE „Republika” i „Express”
„Co tydzień powieść” nabyć można
u Jamnika, Willa Kowuła, naprzeciw
Chłodni Włoskiej.

NOWE MODELE

CITROËNI

8

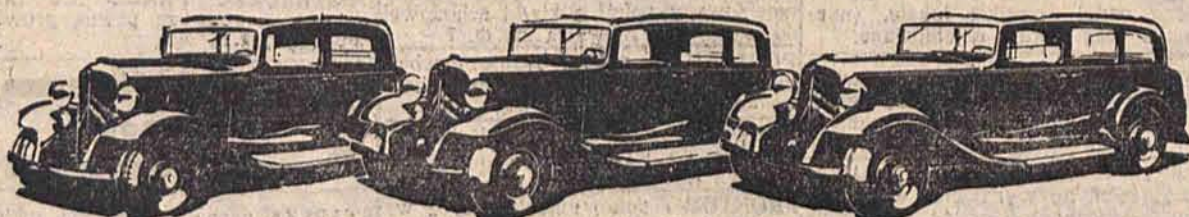
NAJWIĘKSZY Z MAŁYCH
NAJMNIEJSZY Z DUŻYCH

10

DUŻY LECZ OSZCZĘDNY
SAMOCHÓD
DLA WSZELKICH POTRZEB

15

NAJBARDZIEJ LUKSUSOWY
WSPANIAŁY WÓZ W SWEJ KLASIE

Te piękne wozy są syntezą postępu w dziedzinie budowy samochodów i dzięki swym pięknym linjom, najbardziej nowoczesnym ulepszeniom mechanicznym i zdumiewająco niskim cenom, odrazu uznane zostały za najciekawszą i największą rewelację przemysłu samochodowym.

Skład fabryczny w Łodzi, PIOTRKOWSKA № 17
Telefon 157-57.

MICHELIN

przedłuża życie samochodu
przez swą elastyczność
zmniejszone pompowanie
WSZYSTKO do AUT
Hurtownia „BERSON” Narutowicza

Kupno i sprzedaż

Złoto BIŻUTERIE, SREBRO
kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny Zakład Jubilerski L. FIJALKO, PIOTRKOWSKA 7.

MOTORY elektryczne nowe i używane okazują. Najtańsze źródło. Na prawa, przewijanie motorów, toczenie panewek wyrób rozruszników, kolektorów. Instalacje elektryczne inż. Reicher. Południowa 28, tel. 21-000.

KOCIOLEK do 4 metr. kw., centrifużę małą, kupię. Oferty pod „Koc-cen” do administracji

ZALUZJE drewniane do wystaw i okien nowoczesnych wyrabia mecha. Stolarnia, Bazarna 6, tel. 242-16

PIEKARNIE tanio sprzedam. Wiadomość 11 Listopada 41, gospodarz.

KUPIE 3 Treibmaszyny po 20 Wind Stołak jedwabny, próżne rolki tomaszowskie oraz snowadło. Telefon: 243-40 i 155-24.

DWA PLACE do sprzedania w Brusie Wiadomość ul. 11 Listopada Nr. 153, Józef Poros.

BRYLANTY, złoto, srebro, różną biżuterię, kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny. Magazyn jubilerski M. H. Lissak, Piotrkowska 5.

PIENIADZE z rzeczy niepotrzebnych. — Przejrzyjcie wasze rzeczy i meble w domu, a z pewnością znajdziecie wiele niepotrzebnych i nawet przeskadzających. — Ogłoszcie o tem w „Republice” w drobnych ogłoszeniach, a z pewnością dobrze je sprzedacie. — Ogłoszenia w „Republice” dają zawsze dobre rezultaty.

FORD podwozie, stary typ, sprzedam. Oglądać w niedzielę, Rokicińska Nr. 83

SAMOCHÓD ciężarowy marki „Citroën”, mało używany, do sprzedania. Obejrzeć można Perła i Pomorski, Łódź, Piotrkowska Nr. 69.

OKAZJA. Z powodu wyjazdu sprzedam tanio urządzenie 3 pokoju. Narutowicza 41/24, od 2-5 po poł.

MASZYNE do pisania i liczenia sprzedam okazują. Przejazd 19, m. 7.

MOTOCYKL Raleigh 600 cm górny, prawie nowy okazują tanio do sprzedania. Dzwonić 121-43, między 3-5 po poł.

NOWA magiel do sprzedania, ul. Nawrot 24, tel. 1.

SKLEP kolonialno tytoniowy bardzo tanio z powodu wyjazdu do sprzedania 2 Dąbrowska 36, w budce z węglem.

KUPIE złoto, srebro, biżuterię i kwity lombardowe po najwyższych cenach. Sumienna obsługa, I. Solowiejczyk, Piotrkowska 27 (dawn. Śródmiejska 5).

Każdy w domu się zabawi Gdy Bilardzik Kraifa wstawi.

NOWOŚĆ! NOWOŚĆ! BILARDZIK DOMOWY do gry w piramidkę i kregle, praw. zastrzeżony.

Do nabycia w firmie Rudolf Kraft ul. Bol. Limanowskiego Nr. 45 i Nr. 56 Na składzie wielki wybór mebli w kompletach i pojedynczo po cenach konkurencyjnych. Przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie wchodzące 75-2

FRONTOWE place tanio do sprzedania. Dąbrowska 54.

BRYLANTY, ZŁOTO, SREBRO, BIŻUTERIE, kwity lombardowe kupuje i płaci najwyższe ceny Magazyn jubilerski M. Mizes, Piotrkowska 30.

W DOBRYM stanie okazują do sprzedania Foto - Camera 13x18 z trzema podwójnymi kastkami z obiektywem Xenar - Schneider 4,5 ogniskowa 30 cm. Wiadomość Piotrkowska 87 Firma Tekafon.

OKAZJINIE do sprzedania: łóżka, materace patentowe, umywalki, nocne stoliki, szafy z iustr. etc. Narutowicza 38. Portier wskazuje.

KUPIE okazują lodownie i nowoczesny wieszak. Oferty sub „A. M.” do administracji.

MEBLE do stołowego pokoju w całości lub częściowo za bezcen do sprzedania. Informacje u dozorczy, Zielna 48

OTOMANE skrzynkowa, tapczan, ieszanka, krzesła dębowe, otomane używana, robota solidna, tanio sprzedam. Kłińskiego 160. Przeddzieki.

DOMEK do sprzedania z piacem, ul. Rysownicza 32, za rzecznia przy Łągiewnickiej, tel. 120-32.

PLACE tanio do sprzedania. Dąbrowska 56.

LODU kilkadziesiąt centnarów sprzedam tanio. Wiad. Grodzierska 9, m. 6 (Karlolew).

DOBRE prosperujący sklep tekstylny i materiałów pismienych przy Andrzeja 27-a z powodu wyjazdu do sprzedania Wiadomość na miejscu

AUTOKLAW do 2 atm. pojem. dziesięciu litr. w dobrym stanie. Oferty sub „T. F. Ch.”

TELEFON 110-63
MASZYN DO PISANIA, LICZENIA, POWIELAMA I KOPJOWANIA KLAS. NATIONAL i t.p. REPERACJE, ODBIÓR, KONSERWACJE, WYKONUJE TANIO
E. TELATYCA
ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA 92

SPRZEDAM maszynę Singera w brym stanie za 100 zł. z powodu wyjazdu. Składowa Nr. 31, m. 10

DOMEK z dwóch mieszkań przy Wiadomość ul. Rysownicza 17, za rzecznia obok Łągiewnickiej. Łódź, Młocznia 1.

Poszukuję do kupienia używane w dobrym stanie i „KON-SCHERMASCHINE” 2 mtr. Szuflmaszynę na 20 wreczon. Oferty pod „Konus” złożyć do Redakcji.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: Sekretariat redakcji 127-24, referaty: 127-25, i sportowy 136-44; referat gospodarczy i sekretariat nocny: 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika” 68-148.

Prenumera „Republiki” w Łodzi zł. 4.— za odnośnienie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—, zagranicą zł. 10.— „Republika” i „Express” w Łodzi z odnośnieniem do domu zł. 7 miesięcznie.

OGI. OSZENIA: Powierzchnia strony 420 mm x 280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm. CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zareczynowe: zaślubnowe w tekście zł. 10. — Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr. najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł. 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Za zastrzeżenie miejsca dopłata 20 proc. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia. niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z ogłoszenia tej samej treści, co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają zawartości ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.